

ОСНОВНІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

В сучасних умовах актуальним для України є питання економічного розвитку, при цьому невирішеними залишаються проблеми пошуку фінансових інструментів для досягнення поставлених цілей. В цьому контексті основою здійснення державою своїх функцій є формування фінансової політики, яка являє собою розробку пріоритетів та напрямів її діяльності. Разом з тим, у відповідність до двох основних суб'єктів формування фінансової політики виділяють: фіскальну та монетарну політику. Ці дві складові є ключовими у забезпеченні економічного розвитку та стабільності фінансової системи держави.

Основне завдання монетарної політики полягає у забезпеченні стабільності національної одиниці [1], має важливе значення для обслуговування ВВП (виробництва). Регулювання величини грошової маси безпосередньо впливає на темпи розвитку економіки та вартість грошової одиниці.

Метою фіскальної політики є здійснення централізації необхідної частини ВВП для виконання державою, в особі виконавчих органів, своїх функцій. Фіскальна політика, у свою чергу, може бути поділеною на такі компоненти: бюджетну, податкову та боргову. Особливого значення за останні роки в Україні набула необхідність здійснення ефективної боргової політики [2]. Це зумовлено надмірним зростання державного боргу, що спричиняє негативні ефекти на розвиток економіки. Державний борг лише за період 2013-2016 рр. зріс на 1345,645 млрд. грн. і станом на 2018 р. становить 2168,627 млрд. грн. Відповідно через значну частку державного боргу до ВВП на сьогодні підвищення ефективності його управління є одним із пріоритетних завдань фінансової політики (2015 р. – 79% ВВП, 2016 – 80,9% ВВП, 2017 р. – 71,8%) [5].

Реалізація бюджетної політики здійснюється із формуванням та розподілом основного централізованого фонду держави – бюджету. Формування напрямів використання бюджетних коштів є надзвичайно важливим завданням, оскільки бюджет забезпечує вторинний перерозподіл фінансових ресурсів в суспільстві. Отже, бюджетна політика є однією із ключових компонент фінансової системи, проте основою для її здійснення залишається необхідність акумулювання державою значних фінансових ресурсів. Основним джерелом наповнення бюджету виступають податкові надходження. Так, в Україні частка податкових

надходжень у доходах бюджету – 82,3% [4]. Основним центральним органом виконавчої влади, що здійснює реалізацію податкової політики є Державна фіскальна служба України.

На сьогоднішній день ефективна реалізація фіскальної політики є необхідністю для забезпечення стабільного економічного розвитку держави. Проте, для цього недостатнім є здійснення фінансової політики у поточному бюджетному періоді. В залежності від тривалості періоду і характеру завдань виділяють фінансову стратегію та фінансову тактику. Стратегічна орієнтація фінансової політики є важливим для держави у контексті забезпечення довгострокового стабільного розвитку економіки. Фінансова тактика розробляється у відповідності до стратегії та має за завдання вирішення поточних проблем та виконання завдань, які є складовими стратегічних цілей.

З прийняттям наряду на децентралізацію влади та середньострокового бюджетного планування відбулися суттєві зміни у стратегічному аспекті розвитку України, особливо на це також вплинуло розроблення «Стратегії сталого розвитку України 2020» та «Стратегії сталого розвитку України 2030». Впровадження довгострокової компоненти позитивно вплинуло на розвиток економіки та дозволило збалансувати фінансову політику.

Отже, фінансову політику доцільно розглядати як сукупність заходів держави щодо формування та ефективного використання фінансових ресурсів держави. При цьому ефективне її здійснення безпосередньо залежить від суб'єктів реалізації державної фінансової політики та фінансових важелів, що ними застосовується.

Література:

1. Офіційний сайт Національного банку України. URL : https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36081 (дата звернення: 05.04.2019).
2. Верналій З., Савілова О. Роль управління державним боргом у фінансовій стабільності України. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2018. №6 (201). С. 6-11
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 07.04.2019).
4. Круп'як І. Фінансове забезпечення розвитку економіки держави. Формування фінансового механізму сталого розвитку України : монографія / за ред. д-ра економ. наук, проф. О.П. Кириленко, доц. О.І. Тулай. Тернопіль: ТНЕУ, 2017, 410 с.
5. Звітність про виконання Державного бюджету України у 2018 р. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL : <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/richnij-zvit-pro-vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu-ukrayini-za-2018-rik> (дата звернення: 05.04.2019).